

Kulturdepartementet
Ref.

Remissvar över betänkandet SOU 2025:92 En kulturkanon för Sverige

Institutet för språk och folkminnen (Isuf) lämnar härmed synpunkter på bedömningar och förslag i utredningen som ligger inom myndighetens expertområden. Svaret rör enbart de förslag och bedömningar som lämnas i avsnitt 6 och avsnitt 7. Isuf lämnar därmed inga synpunkter på inrättandet av en kulturkanon eller urvalet av verk.

Isufs synpunkter på utredningens bedömningar och förslag

6.2.2. En ny stiftelse bildas

Utredningen lämnar en rad förslag på hur arbetet med en kulturkanon kan förvaltas och bedrivs vidare. Isuf delar kommitténs bedömning att en stiftelse skulle kunna vara en lämplig form för det fortsatta arbetet med Sveriges kulturkanon. Samtidigt vill Isuf lyfta fram alternativet att istället låta befintliga organisationer inom området få stärkta resurser för att sprida kunskap om Sveriges historia och kultur. Med fördel kan frågan utredas vidare.

Isuf motsätter sig utredningens förslag att medel från Allmänna arvsfonden ska överföras till den nya stiftelsen. Allmänna arvsfonden är en viktig bidragsgivare till den ideella sektorn och en finansiering av den nya stiftelsen med medel från Arvsfonden riskerar, som kommittén också konstaterar, leda till att mindre resurser finns tillgängliga för ideella organisationers projekt.

6.2.3. Tillgängliggörande av kanon genom en digital portal

Isuf delar utredningens bedömning att utvecklandet av en digital portal är ett lämpligt sätt att sprida kunskap om kulturkanon. Vidare är myndigheten positiv till kommitténs förslag om att betrakta de hundra verken som ska presenteras på portalen som fönster mot en bredare bildningsresa och för en djupare förståelse för Sveriges kultur och historia. Med fördel skulle även urvalen av verk kunna diskuteras på portalen. Därmed skulle portalen

inte bara väcka intresse för verken i sig utan också kunna bidra till en ökad förståelse för kulturarv som process.

Isof vill också betona vikten av att Språklagen ger de nationella minoriteterna, de nationella minoritetsspråken och svenskt teckenspråk en särskild status, vilket bör framgå i den presentation av verken som görs i portalen. Isof ställer sig bakom kommitténs förslag att portalen bör ha stöd för flerspråkighet. Dessutom bör portalen utformas enligt tillgänglighetsdirektiven från 2025.

Isof menar att beskrivningen av hur AI kan användas inom kanonarbetet är otydlig och bör utredas vidare.

6.3.2 Tillfälliga stimulansmedel till läns museer och andra regionala kultur- och kulturarvsaktörer för att initiera regionala kanonprojekt

Isof motsätter sig utredningens förslag att, som interimslösning för åren 2026–2028, omfördela medel inom utgiftsområde 17. Förslaget är inte tillräckligt utrett och kan riskera att motverka syftet med en kulturkanon. Därför bör annan finansiering övervägas.

I detta ärende har generaldirektör Martin Sundin beslutat. Föredragande har varit avdelningschef Fredrik Skott.